

Een binnenlandsvondst van een Stormvogeltje bij Uithuizen

Albert-Erik de Winter

Op 9 december 2013 vond Henk Darwinkel een klein zwart vogeltje ter grootte van een zwaluw in een bosrand van het Dingewoldbos bij Uithuizen. Opvallend aan het vogeltje waren de witte stuit en een klein knobbeltje op de snavel. Omdat Henk het vogeltje niet direct op naam kon brengen, maar wel door had dat het iets bijzonders moest zijn, kwam hij met het vogeltje bij mij.

Het bleek te gaan om een Stormvogeltje *Hydrobates pelagicus*. De soort wordt bijna uitsluitend boven zee gezien en is een zeldzame verschijning in onze provincie (Fontijn & Jonker 2009). De vindlocatie ligt op ruim vijf kilometer ten zuiden van de zeedijk. Dit gegeven maakt deze binnenlandsvondst extra bijzonder. De vondst houdt waarschijnlijk verband met de zware noordwesterstorm van 5 december 2013. Vanwege zeer zware windstoten in het noorden en het westen van het land gaf het KNMI op die dag zelfs een weeralarm af met de code rood. De aanhoudende storm in combinatie met springtij leidde tot extreem hoge waterstanden en waarschijnlijk is het Stormvogeltje door

deze storm het binnenland ingeblazen. Of het Stormvogeltje zich hierbij verwond heeft of al ernstig verzwakt was, is niet bekend.

Het Stormvogeltje had een vleugellengte van 123 mm (maximaal gestrekt). De lengte van de tarsus bedroeg 22,1 mm. De vogel is aangeboden aan Naturalis in Leiden en opgenomen in de wetenschappelijke collectie. Naturalis was erg content met deze schenking, omdat zij weinig recente vondsten van een Stormvogeltje in haar collectie heeft. De vogel is pas onlangs aangeboden aan Naturalis. Daarom waren er op het moment van het schrijven van dit artikel nog geen gegevens

Stormvogeltje (bovenzijde), vers dood gevonden bij Uithuizen op 9 december 2013

Foto: Albert-Erik de Wint

Stormvogeltje (onderzijde), vers dood gevonden bij Uithuizen op 9 december 2013

Foto: Albert-Erik de Winter

over geslacht en leeftijd. Als alternatief zijn de foto's door een aantal deskundigen bekeken. Hieruit kwam naar voren dat het vermoedelijk om een eerstejaars vogel gaat. De volgende kenmerken op de foto's (zie Baker 1993 en Bolton & Thomas 2001) ondersteunen deze leeftijdsdeterminatie:

- de duidelijke lichte baan over de bovenvleugel, gevormd door de lichte toppen van de grote dekveren (er is zelfs een aantal tertials met lichte toppen);
- de gelijkmatig zwart glanzende kleur van de bovenzijde van de handpennen, gecombineerd met een gelijkmatige kleur van de bovenzijde van de handpennen;
- de ogenschijnlijk scherp gepunte toppen van de buitenste handpennen. De foto's bieden geen definitief uitsluitsel over de leeftijd. Oorzaken zijn variatie van een aantal verenkleedkenmerken en de omstandigheid dat sommige kenmerken alleen goed zijn te bepalen als de vogel in de hand kan worden onderzocht.

Voor zover bekend is dit het negentiende geval voor Groningen, waarbij in totaal 27 exemplaren werden waargenomen (Fontijn & Jonker 2009, met aanvullingen). Het is het tweede geval van een vondst in het binnenland. Fontijn & Jonker (2007) maken melding van een recente ontdekking in de collectie van het Zoölogisch Museum in Amsterdam (nu onderdeel van Naturalis in Leiden) van een Stormvogeltje dat op 30 oktober 1954 in de stad Groningen was gevonden. Recente waarne-

mingen van levende exemplaren zijn een langsvliegende vogel op 17 oktober 2009 bij Rottumerplaat (Zekhuis & De Vries 2012) en twee langsvliegende vogels op 8 oktober 2011 bij Lauwersoog. Tot slot is er een recente vondst van een vers dode vogel aan de voet van de binnenzijde van de zeedijk langs de Dollard op 28 oktober 2012 (vondst: Martine Stam). De vogel is door een preparateur opgezet en is nu in het bezit van Ko Veldkamp.

Dankwoord

Veel dank aan Henk Darwinkel voor het melden van deze prachtige vondst. Verder dank aan Kees Campuysen, Klaas van Dijk, Willem-Jan Fontijn, Mark Grantham, Marcel Santifort, Lex Tervelde en Rob Thomas voor hun hulp en advies.

Literatuur

- Baker, K. 1993. Identification guide to European non-passerines. BTO-guide 24. BTO, Thetford.
- Bolton, M. & R. Thomas 2001. Moults and ageing of Storm Petrels. Ringing & Migration 20: 193-201.
- Fontijn, W. & M. Jonker 2007. Waarnemingen van Stormvogeltjes op de Waddenzee. De Grauwe Gors 35: 65-71.
- Fontijn, W. & M. Jonker 2009. Stormvogeltjes op de Waddenzee: een nieuw fenomeen? Limosa 82: 187-193.
- Zekhuis, M. & N. de Vries 2012. Fauna van Rottum. Uitgeverij Profiel, Bedum.

Albert-Erik de Winter (Landschapsbeheer Groningen)
a.e.de.winter@landschapsbeheergroningen.nl